

DOCUMENTATION

YORK-ANTWERP RULES, 1994 YORK-ANTWERP RULES, 2004

RULE OF INTERPRETATION

In the adjustment of general average the following Rules shall apply to the exclusion of any Law and Practice inconsistent therewith.

Except as provided by the Rule Paramount and the numbered Rules, general average shall be adjusted according to the lettered Rules.

RULE PARAMOUNT

In no case shall there be any allowance for sacrifice or expenditure unless reasonably made or incurred.

RULE A

There is a general average act when, and only when, any extraordinary sacrifice or expenditure is intentionally and reasonably made or incurred for the common safety for the purpose of preserving from

RULE OF INTERPRETATION

[No change]

In the adjustment of general average the following Rules shall apply to the exclusion of any Law and Practice inconsistent therewith.

Except as provided by the Rule Paramount and the numbered Rules, general average shall be adjusted according to the lettered Rules.

RULE PARAMOUNT [No change]

In no case shall there be any allowance for sacrifice or expenditure unless reasonably made or incurred.

RULE A

1) There is a general average act when, and only when, any extraordinary sacrifice or expenditure is intentionally and reasonably made or incurred for the common safety for the purpose of preser-

DOKUMENTACIJA

YORK-ANTWERPENSKA PRAVILA, 1994.¹

PRAVILO ZA TUMAČENJE

Prilikom likvidacije zajedničke havarije primijenit će se sljedeća pravila, isključujući primjenu bilo kojeg njima protivnog prava ili prakse.

Uz iznimku onoga što je predviđeno u Vrhovnom pravilu i u pravilima označenim brojevima, zajednička havarija likvidirat će se prema pravilima koja su označena slovima.

VRHOVNO PRAVILO

Ni u kojem slučaju neće se priznati žrtva ili izdatak, osim ako su razborito bili učinjeni ili uloženi.

PRAVILO A

Čin zajedničke havarije postoji samo onda kad se neka izvanredna žrtva ili trošak namjerno i razborito učini ili podnese za zajednički spas, kako bi se sačuvala od

YORK-ANTWERPENSKA PRAVILA, 2004.²

PRAVILO ZA TUMAČENJE [Bez promjene]

Prilikom likvidacije zajedničke havarije primijenit će se sljedeća pravila, isključujući primjenu bilo kojeg njima protivnog prava ili prakse.

Uz iznimku onoga što je predviđeno u Vrhovnom pravilu i u pravilima označenim brojevima, zajednička havarija likvidirat će se prema pravilima koja su označena slovima.

VRHOVNO PRAVILO [Bez promjene]

Ni u kojem slučaju neće se priznati žrtva ili izdatak, osim ako su razborito bili učinjeni ili uloženi.

PRAVILO A

1) Čin zajedničke havarije postoji samo onda kad se neka izvanredna žrtva ili trošak namjerno i razborito učini ili podnese za zajednički spas, kako bi se sa-

¹ Prema prijevodu **prof.dr.sc. Predraga Stankovića** u: *Pomorske havarije*, Zagreb 1995. i **prof.dr.sc. Drage Pavića** u: *Pomorsko pravo*, knjiga treća, Split 2000.

² Preveo: **doc. dr.sc. Jasenko Marin**, *Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu*

peril the property involved in a common maritime adventure.

General average sacrifices and expenditures shall be borne by the different contributing interests on the basis hereinafter provided.

RULE B

There is a common maritime adventure when one or more vessels are towing or pushing another vessel or vessels, provided that they are all involved in commercial activities and not in a salvage operation.

When measures are taken to preserve the vessels and their cargoes, if any, from a common peril, these Rules shall apply.

A vessel is not in common peril with another vessel or vessels if by simply disconnecting from the other vessel or vessels she is in safety; but if the disconnection is itself a general average act the common maritime adventure continues.

RULE C

Only such losses, damages or expenses which are the direct consequence of the general average act shall be allowed as general average.

In no case shall there be any allowance in general average for losses, damages or expenses incurred in respect of damage to the environment or in consequence of the escape or release of pollutant substances from the property involved in the common maritime adventure.

Demurrage, loss of market, and any loss or damage sustained or expense in-

ving from peril the property involved in a common maritime adventure.

2) General average sacrifices and expenditures shall be borne by the different contributing interests on the basis hereinafter provided.

RULE B

1) There is a common maritime adventure when one or more vessels are towing or pushing another vessel or vessels, provided that they are all involved in commercial activities and not in a salvage operation.

2) When measures are taken to preserve the vessels and their cargoes, if any, from a common peril, these Rules shall apply.

3) A vessel is not in common peril with another vessel or vessels if by simply disconnecting from the other vessel or vessels she is in safety; but if the disconnection is itself a general average act the common maritime adventure continues.

RULE C

1) Only such losses, damages or expenses which are the direct consequence of the general average act shall be allowed as general average.

2) In no case shall there be any allowance in general average for losses, damages or expenses incurred in respect of damage to the environment or in consequence of the escape or release of pollutant substances from the property involved in the common maritime adventure.

3) Demurrage, loss of market, and any loss or damage sustained or expense in-

opasnosti imovina koja sudjeluje u zajedničkom pomorskom pothvatu.

Žrtve i izdatke zajedničke havarije snosit će različiti pridonoseći interesi prema ovdje navedenoj osnovi.

PRAVILO B

Zajednički pomorski pothvat postoji kada jedan ili više brodova tegle ili potiskuju drugi brod ili brodove, pod uvjetom da svi sudjeluju u gospodarskoj djelatnosti, a ne u operaciji spašavanja.

Ako su poduzete kakve mjere radi spašavanja brodova i njihova tereta od zajedničke opasnosti, primijenit će se ova Pravila.

Brod nije u zajedničkoj opasnosti s drugim brodom ili brodovima ako bi se jednostavnim odvajanjem od njih našao u sigurnosti. Međutim, ako je samo odvajanje čin zajedničke havarije, zajednički pomorski pothvat se nastavlja.

PRAVILO C

Kao zajednička havarija priznat će se samo oni gubici, štete i troškovi koji su izravna posljedica čina zajedničke havarije.

Ni u kojem slučaju neće se priznati u zajedničku havariju gubici, štete ili troškovi uloženi u vezi sa štetama na okolišu ili kao posljedica istjecanja ili ispuštanja onečišćavajući tvari iz imovine obuhvaćene zajedničkim pomorskim pothvatom.

Prekostonjnice, gubitak tržišta te svaki gubitak ili pretrpljena šteta ili trošak

čuvala od opasnosti imovina koja sudjeluje u zajedničkom pomorskom pothvatu.

2) Žrtve i izdatke zajedničke havarije snosit će različiti pridonoseći interesi prema ovdje navedenoj osnovi.

PRAVILO B

1) Zajednički pomorski pothvat postoji kada jedan ili više brodova tegle ili potiskuju drugi brod ili brodove, pod uvjetom da svi sudjeluju u gospodarskoj djelatnosti, a ne u operaciji spašavanja.

2) Ako su poduzete kakve mjere radi spašavanja brodova i njihova tereta od zajedničke opasnosti, primijenit će se ova Pravila.

3) Brod nije u zajedničkoj opasnosti s drugim brodom ili brodovima ako bi se jednostavnim odvajanjem od njih našao u sigurnosti. Međutim, ako je samo odvajanje čin zajedničke havarije, zajednički pomorski pothvat se nastavlja.

PRAVILO C

1) Kao zajednička havarija priznat će se samo oni gubici, štete i troškovi koji su izravna posljedica čina zajedničke havarije.

2) Ni u kojem slučaju neće se priznati u zajedničku havariju gubici, štete ili troškovi uloženi u vezi sa štetama na okolišu ili kao posljedica istjecanja ili ispuštanja onečišćavajući tvari iz imovine obuhvaćene zajedničkim pomorskim pothvatom.

3) Prekostonjnice, gubitak tržišta te svaki gubitak ili pretrpljena šteta ili

curred by reason of delay, whether on the voyage or subsequently, and any indirect loss whatsoever, shall not be admitted as general average.

RULE D

Rights to contribution in general average shall not be affected, though the event which gave rise to the sacrifice or expenditure may have been due to the fault of one of the parties to the adventure, but this shall not prejudice any remedies or defences which may be open against or to that party in respect of such fault.

RULE E

The onus of proof is upon the party claiming in general average to show that the loss or expense claimed is properly allowable as general average.

All parties claiming in general average shall give notice in writing to the average adjuster of the loss or expense in respect of which they claim contribution within 12 months of the date of the termination of the common maritime adventure.

Failing such notification, or if within 12 months of a request for the same any of the parties shall fail to supply evidence in support of a notified claim, or particulars of value in respect of a contributory interest, the average adjuster shall be at liberty to estimate the extent of the allowance or the contributory value on the basis of the information available to him, which estimate may be challenged only on the ground that it is manifestly incorrect.

curred by reason of delay, whether on the voyage or subsequently, and any indirect loss whatsoever, shall not be **allowed** as general average.

RULE D [No change]

Rights to contribution in general average shall not be affected, though the event which gave rise to the sacrifice or expenditure may have been due to the fault of one of the parties to the adventure, but this shall not prejudice any remedies or defences which may be open against or to that party in respect of such fault.

RULE E

1) The onus of proof is upon the party claiming in general average to show that the loss or expense claimed is properly allowable as general average.

2) All parties claiming in general average shall give notice in writing to the average adjuster of the loss or expense in respect of which they claim contribution within 12 months of the date of the termination of the common maritime adventure.

3) Failing such notification, or if within 12 months of a request for the same any of the parties shall fail to supply evidence in support of a notified claim, or particulars of value in respect of a contributory interest, the average adjuster shall be at liberty to estimate the extent of the allowance or the contributory value on the basis of the information available to him, which estimate may be challenged only on the ground that it is manifestly incorrect.

uložen zbog zakašnjenja tijekom ili nakon putovanja, kao ni svaki takav posredan gubitak, neće se priznati kao zajednička havarija.

trošak uložen zbog zakašnjenja tijekom ili nakon putovanja, kao ni svaki takav posredan gubitak, neće se priznati kao zajednička havarija.

PRAVILO D

Prava na doprinos iz zajedničke havarije ostaju na snazi iako se događaj koji je prouzročio žrtvu ili trošak može pripisati pogrešci neke stranke u pothvatu, ali se time ne sprječava pravo na primjenu svih pravnih sredstava i prigovora, što bi se mogli iznijeti protiv ili u prilog stranke koja je pogriješila.

PRAVILO D [Bez promjene]

Prava na doprinos iz zajedničke havarije ostaju na snazi iako se događaj koji je prouzročio žrtvu ili trošak može pripisati pogrešci neke stranke u pothvatu, ali se time ne sprječava pravo na primjenu svih pravnih sredstava i prigovora, što bi se mogli iznijeti protiv ili u prilog stranke koja je pogriješila.

PRAVILO E

Teret dokaza da je riječ o gubitku ili trošku koji se ima stvarno priznati kao zajednička havarija na onoj je stranci koja potražuje iz zajedničke havarije.

Sve stranke koje potražuju iz zajedničke havarije dužne su likvidatora havarije pismeno izvijestiti o gubicima ili troškovima za koje traže doprinos unutar 12 mjeseci od dana završetka zajedničkog pomorskog pothvata.

Ako bi izostala takva obavijest ili ako u roku od 12 mjeseci nakon zahtjeva neka stranka propusti dostaviti dokaze kojima bi potkrijepila najavljenju tražbinu ili potankosti o vrijednostima pridonosećih interesa, likvidatoru havarije pripada pravo da visinu naknade ili doprinosa procijeni na temelju obavijesti koje su mu dostupne, a takva se procjena može osporiti jedino ako je očito netočna.

PRAVILO E

1) Teret dokaza da je riječ o gubitku ili trošku koji se ima stvarno priznati kao zajednička havarija na onoj je stranci koja potražuje iz zajedničke havarije.

2) Sve stranke koje potražuju iz zajedničke havarije dužne su likvidatora havarije pismeno izvijestiti o gubicima ili troškovima za koje traže doprinos unutar 12 mjeseci od dana završetka zajedničkog pomorskog pothvata.

3) Ako bi izostala takva obavijest ili ako u roku od 12 mjeseci nakon zahtjeva neka stranka propusti dostaviti dokaze kojima bi potkrijepila najavljenju tražbinu ili potankosti o vrijednostima pridonosećih interesa, likvidatoru havarije pripada pravo da visinu naknade ili doprinosa procijeni na temelju obavijesti koje su mu dostupne, a takva se procjena može osporiti jedino ako je očito netočna.

RULE F

Any additional expense incurred in place of another expense which would have been allowable as general average shall be deemed to be general average and so allowed without regard to the saving, if any, to other interests, but only up to the amount of the general average expense avoided.

RULE G

General average shall be adjusted as regards both loss and contribution upon the basis of values at the time and place when and where the adventure ends.

This rule shall not affect the determination of the place at which the average statement is to be made up.

When a ship is at any port or place in circumstances which would give rise to an allowance in general average under the provisions of Rules X and XI, and the cargo or part thereof is forwarded to destination by other means, rights and liabilities in general average shall, subject to cargo interests being notified if practicable, remain as nearly as possible the same as they would have been in the absence of such forwarding, as if the adventure had continued in the original ship for so long as justifiable under the contract of affreightment and the applicable law.

The proportion attaching to cargo of the allowances made in general average by reason of applying the third paragraph of this Rule shall not exceed the cost which would have been borne by the owners of cargo if the cargo had been forwarded at their expense.

RULE F [No change]

Any additional expense incurred in place of another expense, which would have been allowable as general average shall be deemed to be general average and so allowed without regard to the saving, if any, to other interests, but only up to the amount of the general average expense avoided.

RULE G

1) General average shall be adjusted as regards both loss and contribution upon the basis of values at the time and place when and where the adventure ends.

2) This rule shall not affect the determination of the place at which the average statement is to be made up.

3) When a ship is at any port or place in circumstances which would give rise to an allowance in general average under the provisions of Rules X and XI, and the cargo or part thereof is forwarded to destination by other means, rights and liabilities in general average shall, subject to cargo interests being notified if practicable, remain as nearly as possible the same as they would have been in the absence of such forwarding, as if the adventure had continued in the original ship for so long as justifiable under the contract of affreightment and the applicable law.

4) The proportion attaching to cargo of the allowances made in general average by reason of applying the third paragraph of this Rule shall not exceed the cost which would have been borne by the owners of cargo if the cargo had been forwarded at their expense.

PRAVILO F

Svaki dodatni trošak podnijet umjesto nekog drugog troška, koji bi bio priznat kao zajednička havarija, smatrat će se također zajedničkom havarijom i tako će biti priznat, bez obzira na moguće uštede drugim sudionicima, ali samo do iznosa ušteđenog troška zajedničke havarije.

PRAVILO G

Zajednička havarija će se likvidirati kako u pogledu gubitka, tako i u pogledu doprinosa, na osnovi vrijednosti u ono vrijeme i na onome mjestu gdje je pothvat završio.

Ova odredba ne utječe na određivanje mjesta u kojem se diobna osnova treba izraditi.

Ako se brod nalazi u nekoj luci ili mjestu u okolnostima koje daju osnove za naknadu iz zajedničke havarije po odredbama pravila X. i XI., a teret ili dio tereta se otpošalje do odredišta na drugi način, prava će i obveze u zajedničkoj havariji, uz uvjet da se interesi tereta po mogućnosti o tome izvijeste, ostati u najvećoj mjeri jednaki onima kakvi bi bili da teret nije tako otposlan, odnosno da se pothvat nastavio izvornim brodom, sve dok je to u skladu s ugovorom o prijevozu i s pravom koje se ima primijeniti.

Udjel u zajedničkoj havariji što ga snosi teret na osnovi primjene stavka 3. ovog Pravila ne smije biti veći od cijene koju bi vlasnici tereta podnijeli daje teret bio otposlan na njihov trošak.

PRAVILO F [Bez promjene]

Svaki dodatni trošak podnijet umjesto nekog drugog troška, koji bi bio priznat kao zajednička havarija, smatrat će se također zajedničkom havarijom i tako će biti priznat, bez obzira na moguće uštede drugim sudionicima, ali samo do iznosa ušteđenog troška zajedničke havarije.

PRAVILO G

1) Zajednička havarija će se likvidirati kako u pogledu gubitka, tako i u pogledu doprinosa, na osnovi vrijednosti u ono vrijeme i na onome mjestu gdje je pothvat završio.

2) Ova odredba ne utječe na određivanje mjesta u kojem se diobna osnova treba izraditi.

3) Ako se brod nalazi u nekoj luci ili mjestu u okolnostima koje daju osnove za naknadu iz zajedničke havarije po odredbama pravila X. i XI., a teret ili dio tereta se otpošalje do odredišta na drugi način, prava će i obveze u zajedničkoj havariji, uz uvjet da se interesi tereta po mogućnosti o tome izvijeste, ostati u najvećoj mjeri jednaki onima kakvi bi bili da teret nije tako otposlan, odnosno da se pothvat nastavio izvornim brodom, sve dok je to u skladu s ugovorom o prijevozu i s pravom koje se ima primijeniti.

4) Udjel u zajedničkoj havariji što ga snosi teret na osnovi primjene stavka 3. ovog Pravila ne smije biti veći od cijene koju bi vlasnici tereta podnijeli daje teret bio otposlan na njihov trošak.

RULE I. JETTISON OF CARGO

No jettison of cargo shall be made good as general average, unless such cargo is carried in accordance with the recognised custom of the trade.

RULE II. LOSS OR DAMAGE BY SACRIFICES FOR THE COMMON SAFETY

Loss of or damage to the property involved in the common maritime adventure by or in consequence of a sacrifice made for the common safety, and by water which goes down a ship's hatches opened or other opening made for the purpose of making a jettison for the common safety, shall be made good as general average.

RULE III. EXTINGUISHING FIRE ON SHIPBOARD

Damage done to a ship and cargo, or either of them, by water or otherwise, including damage by beaching or scuttling a burning ship, in extinguishing a fire on board the ship, shall be made good as general average, except that no compensation shall be made for damage by smoke however caused or by heat of the fire.

RULE IV. CUTTING AWAY WRECK

Loss or damage sustained by cutting away wreck or parts of the ship which

RULE I. JETTISON OF CARGO

No jettison of cargo shall be **allowed** as general average, unless such cargo is carried in accordance with the recognised custom of the trade.

RULE II. LOSS OR DAMAGE BY SACRIFICES FOR THE COMMON SAFETY

Loss of or damage to the property involved in the common maritime adventure by or in consequence of a sacrifice made for the common safety, and by water which goes down a ship's hatches opened or other opening made for the purpose of making a jettison for the common safety, shall be **allowed** as general average.

RULE III. EXTINGUISHING FIRE ON SHIPBOARD

Damage done to a ship and cargo, or either of them, by water or otherwise, including damage by beaching or scuttling a burning ship, in extinguishing a fire on board the ship, shall be **allowed** as general average; except that no **allowance** shall be made for damage by smoke however caused or by heat of the fire.

RULE IV. CUTTING AWAY WRECK

Loss or damage sustained by cutting away wreck or parts of the ship which

PRAVILO I. IZBACIVANJE TERETA

Nikakvo izbacivanje tereta neće se priznati kao zajednička havarija ako se taj teret nije prevezio u skladu s priznatim trgovačkim običajima.

PRAVILO II. GUBITAK ILI ŠTETA OD ŽRTVOVANJA ZA ZAJEDNIČKI SPAS

Gubitak ili šteta na imovini uključenoj u zajednički pomorski pothvat uslijed žrtvovanja ili kao posljedica žrtvovanja za zajednički spas, kao i štete od slijevanja vode kroz otvorena brodska grotla ili kroz druge otvore napravljene radi izbacivanja tereta za zajednički spas, priznat će se u zajedničku havariju.

PRAVILO III. GAŠENJE POŽARA NA BRODU

Štete načinjene brodu ili teretu ili kojemu od njih od vode ili na drugi način, uključujući štetu od nasukivanja ili potapanja zapaljenog broda zbog gašenja požara na brodu, naknadit će se kao zajednička havarija, uz iznimku da se nikakva naknada neće priznati za štete izazvane dimom, bez obzira na to kako su nastale, niti za štete od vreline požara.

PRAVILO IV. REZANJE PODRTINE

Gubitak ili šteta nastali rezanjem podrtine ili dijelova broda koji su već prije

PRAVILO I. IZBACIVANJE TERETA

Nikakvo izbacivanje tereta neće se priznati kao zajednička havarija ako se taj teret nije prevezio u skladu s priznatim trgovačkim običajima.

PRAVILO II. GUBITAK ILI ŠTETA OD ŽRTVOVANJA ZA ZAJEDNIČKI SPAS

Gubitak ili šteta na imovini uključenoj u zajednički pomorski pothvat uslijed žrtvovanja ili kao posljedica žrtvovanja za zajednički spas, kao i štete od slijevanja vode kroz otvorena brodska grotla ili kroz druge otvore napravljene radi izbacivanja tereta za zajednički spas, priznat će se u zajedničku havariju.

PRAVILO III. GAŠENJE POŽARA NA BRODU

Štete načinjene brodu ili teretu ili kojemu od njih od vode ili na drugi način, uključujući štetu od nasukivanja ili potapanja zapaljenog broda zbog gašenja požara na brodu, **priznat će se** u zajedničku havariju, uz iznimku da se nikakva naknada neće priznati za štete izazvane dimom, bez obzira na to kako su nastale, niti za štete od vreline požara.

PRAVILO IV. REZANJE PODRTINE

Gubitak ili šteta nastali rezanjem podrtine ili dijelova broda koji su već prije

have previously been carried away or are effectively lost by accident shall not be made good as general average.

RULE V. VOLUNTARY STRANDING

When a ship is intentionally run on shore for the common safety, whether or not she might have been driven on shore, the consequent loss or damage to the property involved in the common maritime adventure shall be allowed in general average.

RULE VI. SALVAGE REMUNERATION

a) Expenditure incurred by the parties to the adventure in the nature of salvage, whether under contract or otherwise, shall be allowed in general average provided that the salvage operations were carried out for the purpose of preserving from peril the property involved in the common maritime adventure.

have been previously carried away or are effectively lost by accident shall not be **allowed** as general average.

RULE V. VOLUNTARY STRANDING [No change]

When a ship is intentionally run on shore for the common safety, whether or not she might have been driven on shore, the consequent loss or damage to the property involved in the common maritime adventure shall be allowed in general average.

RULE VI. SALVAGE REMUNERATION

a) Salvage payments, including interest thereon and legal fees associated with such payments, shall lie where they fall and shall not be allowed in General Average, save only that if one party to the salvage shall have paid all or any of the proportion of salvage (including interest and legal fees) due from another party (calculated on the basis of salvaged values and not General Average contributory values), the unpaid contribution to salvage due from that other party shall be credited in the adjustment to the party that has paid it, and debited to the party on whose behalf the payment was made.

bili otrgnuti ili su bili stvarno uništeni od posljedica nezgode, neće se priznati kao zajednička havarija.

PRAVILO V. NAMJERNO NASUKAVANJE

Kada se brod namjerno nasuče radi zajedničkog spasa, bez obzira na to je li mogao biti bačen na obalu ili nije, nastali gubitak ili šteta na imovini u zajedničkom pomorskom pothvatu priznat će se u zajedničku havariju.

PRAVILO VI. NAGRADA ZA SPAŠAVANJE

(a) Izdaci koje stranke u pothvatu ulože zbog spašavanja, bilo po ugovoru ili na drugi način, priznat će se u zajedničku havariju pod uvjetom da su operacije spašavanja bile obavljene zbog očuvanja od opasnosti imovine obuhvaćene zajedničkim pomorskim pothvatom.

bili otrgnuti ili su bili stvarno uništeni od posljedica nezgode, neće se priznati kao zajednička havarija.

PRAVILO V. NAMJERNO NASUKAVANJE [Bez promjene]

Kada se brod namjerno nasuče radi zajedničkog spasa, bez obzira na to je li mogao biti bačen na obalu ili nije, nastali gubitak ili šteta na imovini u zajedničkom pomorskom pothvatu priznat će se u zajedničku havariju.

PRAVILO VI. NAGRADA ZA SPAŠAVANJE

(a) Plaćanja koja se duguju na osnovi spašavanja, uključujući kamate i pravne troškove koji se odnose na ta plaćanja, teret su onoga tko ih je obvezan izvršiti i neće se priznati u zajedničku havariju. Iznimno, u slučaju kada je jedna stranka iz spašavanja u cijelosti ili djelomično platila iznos naknade na osnovi spašavanja (uključujući kamate i pravne troškove), koji je iznos bila obvezna podmiriti druga stranka (obračunat na osnovi spašenih vrijednosti, a ne na osnovi vrijednosti koje pridonose u zajedničku havariju), u obračunu zajedničke havarije će se neplaćeni iznos doprinosa s naslova spašavanja koji duguje ta druga stranka odobriti stranci koja je izvršila plaćanje, a za taj će se iznos teretiti stranka u čije je ime to plaćanje izvršeno.

Expenditure allowed in general average shall include any salvage remuneration in which the skill and efforts of the salvors in preventing or minimising damage to the environment such as is referred to in Art.13 paragraph 1(b) of the International Convention on Salvage, 1989 have been taken into account.

b) Special compensation payable to a salvor by the shipowner under Art.14 of the said Convention to the extent specified in paragraph 4 of that Article or under any other provision similar in substance shall not be allowed in general average.

RULE VII. DAMAGE TO MACHINERY AND BOILERS

Damage caused to any machinery and boilers of a ship which is ashore and in a position of peril, in endeavouring to re-float, shall be allowed in general average when shown to have arisen from an actual intention to float the ship for the common safety at the risk of such damage; but where a ship is afloat no loss or damage caused by working propelling machinery and boilers shall in any circumstances be made good as general average.

RULE VIII. EXPENSES LIGHTENING A SHIP WHEN ASHORE AND CONSEQUENT DAMAGE

When a ship is ashore and cargo and ship's fuel and stores or any of them are di-

b) Salvage payments referred to in paragraph (a) above shall include any salvage remuneration in which the skill and efforts of the salvors in preventing or minimising damage to the environment such as is referred to in Art.13 paragraph 1(b) of the International Convention on Salvage 1989 have been taken into account.

c) Special compensation payable to a salvor by the ship owner under Art. 14 of the said Convention to the extent specified in paragraph 4 of that Article or under any other provision similar in substance **(such as Scopic)** shall not be allowed in General Average **and shall not be considered a salvage payment as referred to in paragraph (a) of this Rule.**

RULE VII. DAMAGE TO MACHINERY AND BOILERS

Damage caused to any machinery and boilers of a ship which is ashore and in a position of peril, in endeavouring to re-float, shall be allowed in general average when shown to have arisen from an actual intention to float the ship for the common safety at the risk of such damage; but where a ship is afloat no loss or damage caused by working the propelling machinery and boilers shall in any circumstances be **allowed** as general average.

RULE VIII. EXPENSES LIGHTENING A SHIP WHEN ASHORE AND CONSEQUENT DAMAGE

When a ship is ashore and cargo and ship's fuel and stores or any of them are di-

Izdaci koji se priznaju u zajedničku havariju uključuju svaku nagradu za spašavanje kod koje su uzeti u obzir vještina i naponi spašavatelja u zaštiti ili smanjenju štete na okolišu, kao što se to propisuje u članku 13, stavak 1 (b) Međunarodne konvencije o spašavanju, 1989.

(b) Posebna naknada koju spašavatelju plaća vlasnik broda prema članku 14. naznačene Konvencije, u omjeru utvrđenom u stavku 4. toga članka, ili prema drugoj odredbi jednakog značenja, neće se priznati u zajedničku havariju.

PRAVILO VII. ŠTETA NA STROJEVIMA I KOTLOVIMA

Šteta nastala na nekom stroju ili na kotlovima broda koji je nasukan i u opasnom položaju, u naporima za odsukanje, priznat će se u zajedničku havariju ako se dokaže da je nastala u stvarnoj namjeri da se brod odsuče radi zajedničkog spasa, uz rizik takve štete; ali ako brod pluta, nikakav gubitak ili šteta proizročeni radom pogonskog predaja i kotlova neće se ni u kakvim okolnostima priznati kao zajednička havarija.

PRAVILO VIII. TROŠKOVI OLAKŠANJA NASUKANOG BRODA I ŠTETE S TIME U SVEZI

Kada je brod nasukan, pa se teret, pogonsko gorivo, zalihe ili bilo što od toga

(b) Plaćanja s naslova spašavanja navedena u stavku (a) uključuju nagradu za spašavanje u kojoj su uzeti u obzir vještina i naponi spašavatelja u sprječavanju ili umanjenju štete okolišu, kako je navedeno u članku 13., stavku 1(b) Međunarodne konvencije o spašavanju, iz 1989.

(c) Posebna naknada koju spašavatelju plaća vlasnik broda prema članku 14. navedene Konvencije, u mjeri utvrđenoj u stavku 4. toga članka ili prema nekoj drugoj odredbi jednakog značenja (**kao što je SCOPIC**) neće se priznati u zajedničku havariju **i neće se smatrati plaćanjem na osnovi spašavanja kako je navedeno u stavku (a) ovoga Pravila.**

PRAVILO VII. ŠTETA NA STROJEVIMA I KOTLOVIMA

Šteta nastala na nekom stroju ili na kotlovima broda koji je nasukan i u opasnom položaju, u naporima za odsukanje, priznat će se u zajedničku havariju ako se dokaže da je nastala u stvarnoj namjeri da se brod odsuče radi zajedničkog spasa, uz rizik takve štete; ali ako brod pluta, nikakav gubitak ili šteta proizročeni radom pogonskog predaja i kotlova neće se ni u kakvim okolnostima priznati kao zajednička havarija.

PRAVILO VIII. TROŠKOVI OLAKŠANJA NASUKANOG BRODA I ŠTETE S TIME U SVEZI

Kada je brod nasukan, pa se teret, pogonsko gorivo, zalihe ili bilo što od toga

charged as a general average act, the extra cost of lightening, lighter hire and reshipping (if incurred), and any loss or damage to the property involved in the common maritime adventure in consequence thereof, shall be admitted as general average.

RULE IX. CARGO, SHIP'S MATERIALS AND STORES USED FOR FUEL

Cargo, ship's materials and stores, or any of them, necessarily used for fuel for the common safety at a time of peril shall be admitted as general average, but when such an allowance is made for the cost of ship's materials and stores the general average shall be credited with the estimated cost of the fuel which would otherwise have been consumed in prosecuting the intended voyage.

RULE X. EXPENSES AT PORT OF REFUGE, ETC.

(a) When a ship shall have entered a port or place of refuge or shall have returned to her port or place of loading in consequence of accident, sacrifice or other extraordinary circumstances which render that necessary for the common safety, the expenses of entering such port or place shall be admitted as general average; and when she shall have sailed thence with her original cargo, or a part of it, the corresponding expenses of leaving such port or place of refuge consequent upon such entry or return shall likewise be admitted as general average.

charged as a general average act, the extra cost of lightening, lighter hire and reshipping (if incurred), and any loss or damage to the property involved in the common maritime adventure in consequence thereof, shall be **allowed** as general average.

RULE IX. CARGO, SHIP'S MATERIALS AND STORES USED FOR FUEL

Cargo, ship's materials and stores, or any of them, necessarily used for fuel for the common safety at a time of peril shall be **allowed** as general average, but when such an allowance is made for the cost of ship's materials and stores the general average shall be credited with the estimated cost of the fuel which would otherwise have been consumed in prosecuting the intended voyage.

RULE X. EXPENSES AT PORT OF REFUGE, ETC.

(a) (i) When a ship shall have entered a port or place of refuge or shall have returned to her port or place of loading in consequence of accident, sacrifice or other extraordinary circumstances which render that necessary for the common safety, the expenses or entering such port or place shall be **allowed** as general average; and when she shall have sailed thence with her original cargo, or a part of it, the corresponding expenses of leaving such port or place consequent upon such entry or return shall likewise be **allowed** as general average.

iskrca u sklopu čina zajedničke havarije, dodatni troškovi olakšanja, zakupa teglenica i ponovnog ukrcavanja na brod (ako ih je bilo), te svaki gubitak ili šteta na imovini u zajedničkom pomorskom pothvatu koji odatle proizađu, priznat će se u zajedničku havariju.

PRAVILO IX. TERET BRODSKE STVARI I ZALIHE UPOTRIJEBLJENE ZA GORIVO

Teret, brodske stvari i zalihe ili što od toga nužno upotrijebljeno kao gorivo zbog zajedničkog spasa u vrijeme opasnosti, priznat će se kao zajednička havarija, ali kada se takvo priznavanje učini za cijene brodskih stvari i zaliha, zajedničkoj havariji će se odobriti procijenjeni trošak za gorivo koje bi se inače bilo potrošilo u nastavku namjeravanog putovanja.

PRAVILO X TROŠKOVI U SKLONIŠNOJ LUCI I DR.

(a) Ako bi brod uplovio u koju luku ili sklonišno mjesto, ili ako se vrati u luku ili ukrcajno mjesto zbog posljedica nezgode, žrtve ili drugih izvanrednih okolnosti koje su izazvale takvu potrebu zbog zajedničkog spasa, troškovi ulaska u takvu luku ili mjesto priznat će se kao zajednička havarija; nadalje, ako bi brod odatle isplovio sa svojim izvorno ukrcanim teretom ili dijelom toga tereta, odgovarajući troškovi isplovljavanja iz takve luke ili mjesta, ako su posljedica prethodnog uplovljavanja ili povratka, također će se priznati kao zajednička havarija.

iskrca u sklopu čina zajedničke havarije, dodatni troškovi olakšanja, zakupa teglenica i ponovnog ukrcavanja na brod (ako ih je bilo), te svaki gubitak ili šteta na imovini u zajedničkom pomorskom pothvatu koji odatle proizađu, priznat će se u zajedničku havariju.

PRAVILO IX. TERET BRODSKE STVARI I ZALIHE UPOTRIJEBLJENE ZA GORIVO

Teret, brodske stvari i zalihe ili što od toga nužno upotrijebljeno kao gorivo zbog zajedničkog spasa u vrijeme opasnosti, priznat će se kao zajednička havarija, ali kada se takvo priznavanje učini za cijene brodskih stvari i zaliha, zajedničkoj havariji će se odobriti procijenjeni trošak za gorivo koje bi se inače bilo potrošilo u nastavku namjeravanog putovanja.

PRAVILO X TROŠKOVI U SKLONIŠNOJ LUCI I DR.

(a) (i) Ako bi brod uplovio u koju luku ili sklonišno mjesto, ili ako se vrati u luku ili ukrcajno mjesto zbog posljedica nezgode, žrtve ili drugih izvanrednih okolnosti koje su izazvale takvu potrebu zbog zajedničkog spasa, troškovi ulaska u takvu luku ili mjesto priznat će se kao zajednička havarija; nadalje, ako bi brod odatle isplovio sa svojim izvorno ukrcanim teretom ili dijelom toga tereta, odgovarajući troškovi isplovljavanja iz takve luke ili mjesta, ako su posljedica prethodnog uplovljavanja ili povratka, također će se priznati kao zajednička havarija.

When a ship is at any port or place of refuge and is necessarily removed to another port or place because repairs cannot be carried out in the first port or place, the provisions of this Rule shall be applied to the second port or place as if it were a port or place of refuge and the cost of such removal including temporary repairs and towage shall be admitted as general average. The provisions of Rule XI shall be applied to the prolongation of the voyage occasioned by such removal.

(b) The cost of handling on board or discharging cargo, fuel or stores whether at a port or place of loading, call or refuge, shall be admitted as general average, when the handling or discharge was necessary for the common safety or to enable damage to the ship caused by sacrifice or accident to be repaired, if the repairs were necessary for the safe prosecution of the voyage, except in cases where the damage to the ship is discovered at a port or place of loading or call without any accident or other extraordinary circumstances connected with such damage having taken place during the voyage.

The cost of handling on board or discharging cargo, fuel or stores shall not be admissible as general average when incurred solely for the purpose of restowage due to shifting during the voyage, unless such restowage is necessary for the common safety.

(c) Whenever the cost of handling or discharging cargo, fuel or stores is admissible as general average, the costs of storage, including insurance if reasonably

(ii) When a ship is at any port or place of refuge and is necessarily removed to another port or place **of refuge** because repairs cannot be carried out in the first port or place, the provisions of this Rule shall be applied to the second port or place **of refuge** as if it were a port or place of refuge and the cost of such removal including temporary repairs and towage shall be **allowed** as general average. The provisions of Rule XI shall be applied to the prolongation of the voyage occasioned by such removal.

(b) (i) The cost of handling on board or discharging cargo, fuel or stores whether at a port or place of loading, call or refuge, shall be **allowed** as general average, when the handling or discharge was necessary for the common safety or to enable damage to the ship caused by sacrifice or accident to be repaired, if the repairs were necessary for the safe prosecution of the voyage, except in cases where the damage to the ship is discovered at a port or place of loading or call without any accident or other extraordinary circumstances connected with such damage having taken place during the voyage.

(ii) The cost of handling on board or discharging cargo, fuel or stores shall not be **allowable** as general average when incurred solely for the purpose of restowage due to shifting during the voyage, unless such restowage is necessary for the common safety.

(c) Whenever the cost of handling or discharging cargo, fuel or stores is **allowable** as general average, the costs of storage, including insurance if reason-

Ako se brod nalazi u nekoj luci ili sklonišnom mjestu, pa se nužno premjesti u drugu luku ili mjesto jer se popravci nisu mogli obaviti u prvoj, odredbe ovog Pravila primijenit će se na drugu luku ili mjesto, kao da su oni luka ili sklonišno mjesto, a troškovi takvog premještaja zajedno s privremenim popravcima i tegljenjem priznat će se kao zajednička havarija. Odredbe Pravila XI. primijenit će se na produljenje putovanja prouzročeno takvim premještajem.

(b) Troškovi rukovanja na brodu ili iskrcaja tereta, goriva i zaliha u luci ili mjestu ukrcanja, pristajanja i zakloništa priznat će se kao zajednička havarija kada su rukovanje ili iskrcavanje bili neophodni za zajednički spas ili kako bi se omogućio popravak štete na brodu koja je bila izazvana žrtvom ili nezgodom ako su ti popravci bili nužni za siguran nastavak putovanja, osim u slučajevima kada se oštećenje broda otkrilo u luci ili mjestu ukrcanja ili pristajanja, a da nikakva nezgoda niti druga izvanredna okolnost u svezi s takvom štetom nije nastala tijekom putovanja.

Troškovi rukovanja na brodu ili iskrcavanja tereta, goriva ili zaliha neće biti priznati kao zajednička havarija ako su nastali samo zbog preslaganja izazvanog pomicanjem tijekom putovanja, osim kada je takvo preslaganje potrebno zbog zajedničkog spasa.

(c) Kadgod se trošak rukovanja ili iskrcavanja tereta, goriva ili zaliha može priznati kao zajednička havarija, troškovi uskladištenja, uključujući troškove osiguranja ako su razborito učinjeni, te po-

(ii) Ako se brod nalazi u nekoj luci ili sklonišnom mjestu, pa se nužno premjesti u drugu luku ili **sklonišno** mjesto jer se popravci nisu mogli obaviti u prvoj, odredbe ovog Pravila primijenit će se na drugu luku ili **sklonišno** mjesto, kao da su oni luka ili sklonišno mjesto, a troškovi takvog premještaja zajedno s privremenim popravcima i tegljenjem priznat će se kao zajednička havarija. Odredbe Pravila XI. primijenit će se na produljenje putovanja prouzročeno takvim premještajem.

(b)(i) Troškovi rukovanja na brodu ili iskrcaja tereta, goriva i zaliha u luci ili mjestu ukrcanja, pristajanja i zakloništa priznat će se kao zajednička havarija kada su rukovanje ili iskrcavanje bili neophodni za zajednički spas ili kako bi se omogućio popravak štete na brodu koja je bila izazvana žrtvom ili nezgodom ako su ti popravci bili nužni za siguran nastavak putovanja, osim u slučajevima kada se oštećenje broda otkrilo u luci ili mjestu ukrcanja ili pristajanja, a da nikakva nezgoda niti druga izvanredna okolnost u svezi s takvom štetom nije nastala tijekom putovanja.

(ii) Troškovi rukovanja na brodu ili iskrcavanja tereta, goriva ili zaliha neće biti priznati kao zajednička havarija ako su nastali samo zbog preslaganja izazvanog pomicanjem tijekom putovanja, osim kada je takvo preslaganje potrebno zbog zajedničkog spasa.

(c) Kadgod se trošak rukovanja ili iskrcavanja tereta, goriva ili zaliha može priznati kao zajednička havarija, troškovi uskladištenja, uključujući troškove osiguranja ako su razborito učinjeni, te po-

incurred, reloading and stowing of such cargo, fuel or stores shall likewise be admitted as general average. The provisions of Rule XI shall be applied to the extra period of detention occasioned by such reloading or restowing.

But when the ship is condemned or does not proceed on her original voyage, storage expenses shall be admitted as general average only up to the date of the ship's condemnation or of the abandonment of the voyage or up to the date of completion of discharge of cargo if the condemnation or abandonment takes place before that date.

RULE XI. WAGES AND MAINTENANCE OF CREW AND OTHER EXPENSES BEARING UP FOR AND IN A PORT OF REFUGE, ETC.

(a) Wages and maintenance of master, officers and crew reasonably incurred and fuel and stores consumed during the prolongation of the voyage occasioned by a ship entering a port or place of refuge or returning to her port or place of loading shall be admitted as general average when the expenses of entering such port or place are allowable in general average in accordance with Rule X(a).

[See old XI (c)]

nably incurred, reloading and stowing of such cargo, fuel or stores shall likewise be **allowed** as general average. The provisions of Rule XI shall be applied to the extra period of detention occasioned by such reloading or restowing.

But when the ship is condemned or does not proceed on her original voyage, storage expenses shall be **allowed** as general average only up to the date of the ship's condemnation or of the abandonment of the voyage or up to the date of completion of discharge of cargo if the condemnation or abandonment takes place before that date.

RULE XI. WAGES AND MAINTENANCE OF CREW AND OTHER EXPENSES PUTTING IN TO A PORT OF REFUGE, ETC.

(a) Wages and maintenance of master, officers and crew reasonably incurred and fuel and stores consumed during the prolongation of the voyage occasioned by a ship entering a port or place of refuge or returning to her port or place of loading shall be **allowed** as general average when the expenses of entering such port or place are allowable in general average in accordance with Rule X(a).

(b) For the purpose of this and the other Rules wages shall include all payments made to or for the benefit of the master, officers and crew whether such payments be imposed by law upon the shipowners or be made under the terms of articles of employment.

novno ukrcavanje i slaganje takvog tereta, goriva i zaliha bit će također priznati kao zajednička havarija. Odredbe Pravila XI. primijenit će se na razdoblje dodatnog zadržavanja prouzročenog takvim ponovnim ukrcavanjem ili slaganjem.

Međutim, ako brod bude proglašen nesposobnim za plovidbu ili ako ne nastavi svoje izvorno putovanje, troškovi uskladištenja bit će priznati kao zajednička havarija samo do dana proglašenja broda nesposobnim za plovidbu ili odustajanja od putovanja, odnosno do dana završetka iskrcavanja tereta, ako je proglašenje broda nesposobnim ili odustanak od putovanja uslijedilo prije toga dana.

PRAVILO XI. PLAĆE I UZDRŽAVANJE POSADE TE DRUGI TROŠKOVI NASTALI U SKLONIŠNOJ LUCI I S NJOM U SVEZI

(a) Plaće i troškovi uzdržavanja zapovjednika, časnika i posade razborito uloženi, kao i gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme produžetka putovanja nastalog ulaskom u luku ili sklonišno mjesto ili povratkom u luku ili ukrcajno mjesto bit će priznati kao zajednička havarija kada se troškovi ulaska u takvu luku mogu priznati u zajedničku havariju u skladu s Pravilom X.(a).

[Vidi staro XI(c)]

novno ukrcavanje i slaganje takvog tereta, goriva i zaliha bit će također priznati kao zajednička havarija. Odredbe Pravila XI. primijenit će se na razdoblje dodatnog zadržavanja prouzročenog takvim ponovnim ukrcavanjem ili slaganjem.

Međutim, ako brod bude proglašen nesposobnim za plovidbu ili ako ne nastavi svoje izvorno putovanje, troškovi uskladištenja bit će priznati kao zajednička havarija samo do dana proglašenja broda nesposobnim za plovidbu ili odustajanja od putovanja, odnosno do dana završetka iskrcavanja tereta, ako je proglašenje broda nesposobnim ili odustanak od putovanja uslijedilo prije toga dana.

PRAVILO XI. PLAĆE I UZDRŽAVANJE POSADE TE DRUGI TROŠKOVI UPLOVLJAVANJA I BORAVKA U LUCI ZAKLONIŠTA

(a) Plaće i troškovi uzdržavanja zapovjednika, časnika i posade razborito uloženi, kao i gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme produžetka putovanja nastalog ulaskom u luku ili sklonišno mjesto ili povratkom u luku ili ukrcajno mjesto bit će priznati kao zajednička havarija kada se troškovi ulaska u takvu luku mogu priznati u zajedničku havariju u skladu s Pravilom X.(a).

(b) U svrhu ovoga i drugih Pravila, plaće uključuju sva plaćanja zapovjedniku, časnicima i posadi ili su izvršena u njihovu korist, bilo da je takva plaćanja brodovlasnik obvezan izvršiti na osnovi zakona ili ugovora o radu.

(b) When a ship shall have entered or been detained in any port or place in consequence of accident, sacrifice or other extraordinary circumstances which render that necessary for the common safety, or to enable damage to the ship caused by sacrifice or accident to be repaired, if the repairs were necessary for the safe prosecution of the voyage, the wages and maintenance of the master, officers and crew reasonably incurred during the extra period of detention in such port or place until the ship shall or should have been ready to proceed upon her voyage, shall be admitted in general average.

Fuel and stores consumed during the extra period of detention shall be admitted as general average, except such fuel and stores as are consumed in effecting repairs not allowable in general average.

Port charges incurred during the extra period of detention shall likewise be admitted as general average except such charges as are incurred solely by reason of repairs not allowable in general average.

Provided that when damage to the ship is discovered at a port or place of loading or call without any accident or other extraordinary circumstance connected with such damage having taken place during the voyage, then the wages and maintenance of master, officers and crew and fuel and stores consumed and port charges incurred during the extra detention for repairs to damages so discovered shall not be admissible as general average, even if the repairs are necessary for the safe prosecution of the voyage.

When the ship is condemned or does not proceed on her original voyage, the

(c)(i) When a ship shall have entered or been detained in any port or place in consequence of accident, sacrifice or other extraordinary circumstances which render that necessary for the common safety, or to enable damage to the ship caused by sacrifice or accident to be repaired, if the repairs were necessary for the safe prosecution of the voyage, **fuel and stores consumed during the extra period of detention in such port or place until the ship shall or should have been made ready to proceed upon her voyage, shall be allowed as general average, except such fuel and stores as are consumed in effecting repairs not allowable in general average.**

(ii) Port charges incurred during the extra period of detention shall likewise be **allowed** as general average except such charges as are incurred solely by reason of repairs not allowable in general average.

(iii) Provided that when damage to the ship is discovered at a port or place of loading or call without any accident or other extraordinary circumstance connected with such damage having taken place during the voyage, then **fuel and stores consumed and port charges incurred during the extra detention for repairs to damages so discovered shall not be allowable as general average, even if the repairs are necessary for the safe prosecution of the voyage.**

(iv) When the ship is condemned or does not proceed on her original voyage,

(b) Ako bi brod uplovio ili bio zadržan u nekoj luci ili mjestu zbog nezgode, žrtve ili drugih izvanrednih okolnosti koje su to učinile neophodnim za zajednički spas ili da bi se omogućio popravak štete izazvane žrtvom ili nezgodom, ako su ti popravci bili neophodni za siguran nastavak putovanja, plaće i uzdržavanje zapovjednika, časnika i posade razborito učinjeni za vrijeme dodatnog zadržavanja broda u takvoj luci ili mjestu, bit će priznati kao zajednička havarija sve dok brod bude ili je trebao biti osposobljen za nastavak putovanja.

Gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme dodatnog zadržavanja broda priznat će se kao zajednička havarija, osim onoga goriva i zaliha koji su utrošeni pri izvršenju popravaka koji se ne priznaju u zajedničku havariju.

Lučke pristojbe plaćene za vrijeme dodatnog zadržavanja priznat će se također kao zajednička havarija, osim onih pristojbi koje su bile plaćene samo zbog popravaka koji se ne priznaju u zajedničku havariju.

Međutim, kada se oštećenje broda otkrije u luci ili mjestu ukrcavanja ili pristajanja, a da nezgoda ili druga izvanredna okolnost povezana s tom štetom nije nastala tijekom putovanja, plaće i uzdržavanje zapovjednika i posade, te gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme dodatnog zadržavanja broda zbog popravka tako otkrivenih oštećenja, neće se priznati kao zajednička havarija, pa ni onda ako su popravci bili neophodno potrebni za siguran nastavak putovanja.

Bude li brod proglašen nesposobnim za plovidbu ili ako ne nastavi svoje izvor-

(c)(i) Ako bi brod uplovio ili bio zadržan u nekoj luci ili mjestu zbog nezgode, žrtve ili drugih izvanrednih okolnosti koje su to učinile neophodnim za zajednički spas ili da bi se omogućio popravak štete izazvane žrtvom ili nezgodom, ako su ti popravci bili neophodni za siguran nastavak putovanja, **gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme dodatnog zadržavanja broda u takvoj luci ili mjestu, sve dok brod bude ili je trebao biti osposobljen za nastavak putovanja, bit će priznati kao zajednička havarija osim onoga goriva i zaliha koji su utrošeni pri izvršenju popravaka koji se ne priznaju u zajedničku havariju.**

(ii) Lučke pristojbe plaćene za vrijeme dodatnog zadržavanja priznat će se također kao zajednička havarija, osim onih pristojbi koje su bile plaćene samo zbog popravaka koji se ne priznaju u zajedničku havariju.

(iii) Međutim, kada se oštećenje broda otkrije u luci ili mjestu ukrcavanja ili pristajanja, a da nezgoda ili druga izvanredna okolnost povezana s tom štetom nije nastala tijekom putovanja, **gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme dodatnog zadržavanja broda zbog popravka tako otkrivenih oštećenja, neće se priznati kao zajednička havarija, pa ni onda ako su popravci bili neophodno potrebni za siguran nastavak putovanja.**

(iv) Bude li brod proglašen nesposobnim za plovidbu ili ako ne nastavi svoje

wages and maintenance of the master, officers and crew and fuel and stores consumed and port charges shall be admitted as general average only up to the date of the ship's condemnation or of the abandonment of the voyage or up to the date of completion of discharge of cargo if the condemnation or abandonment takes place before that date.

(c) For the purpose of this and the other Rules wages shall include all payments made to or for the benefit of the master, officers and crew whether such payments be imposed by law upon the shipowners or be made under the terms of articles of employment.

(d) The cost of measures undertaken to prevent or minimise damage to the environment shall be allowed in general average when incurred in any or all of the following circumstances:

(i) as part of an operation performed for the common safety which, had it been undertaken by a party outside the common maritime adventure, would have entitled such party to a salvage reward;

(ii) as a condition of entry into or departure from any port or place in the circumstances prescribed in Rule X(a);

(iii) as a condition of remaining at any port or place in the circumstances prescribed in Rule X(a), provided that when there is an actual escape or release of pollutant substances the cost of any additional measures required on that account to prevent or minimise pollution or environmental damage shall not be allowed as general average;

(iv) necessarily in connection with the discharging, storing or reloading of cargo

fuel and stores consumed and port charges shall be admitted as general average only up to the date of the ship's condemnation or of the abandonment of the voyage or up to the date of completion of discharge of cargo if the condemnation or abandonment takes place before that date.

[Now at XI(b)]

(d) The cost of measures undertaken to prevent or minimise damage to the environment shall be allowed in general average when incurred in any or all of the following circumstances:

(i) as part of an operation performed for the common safety which, had it been undertaken by a party outside the common maritime adventure, would have entitled such party to a salvage reward;

(ii) as a condition of entry into or departure from any port or place in the circumstances pre-scribed in Rule X(a);

(iii) as a condition of remaining at any port or place in the circumstances prescribed in Rule **XI(c)**, provided that when there is an actual escape or release of pollutant substances the cost of any additional measures required on that account to prevent or minimise pollution or environmental damage shall not be allowed as general average;

(iv) necessarily in connection with the discharging, storing or reloading of cargo

no putovanje, plaće i uzdržavanje zapovjednika, časnika i posade te utrošeno gorivo i zalihe priznat će se kao zajednička havarija samo do dana proglašenja broda nesposobnim ili odustajanja od putovanja, odnosno od dana završetka iskrcaavanja tereta, ako je proglašenje broda nesposobnim ili odustajanje od putovanja uslijedilo prije tog dana.

c) U smislu ovog drugih pravila, plaće obuhvaćaju sve izdatke koji idu u korist zapovjednika, časnika i posade bilo da je na takve isplate brodovlasnik obvezan po zakonu, ili po uvjetima ugovora o zaposlenju.

(d) Troškovi mjera poduzetih za sprječavanje ili smanjenja štete na okolišu priznat će se u zajedničku havariju ako su bili učinjeni u nekoj od ovih okolnosti ili u svima njima:

(i) kao dio neke operacije poduzete za zajednički spas koja bi, da je bila poduzeta od neke stranke izvan zajedničkoga pomorskog pothvata, dala takvoj stranci pravo na nagradu za spašavanje;

(ii) kao uvjet za ulazak ili odlazak iz neke luke ili mjesta u okolnostima propisanim u Pravilu X.(a).

(iii) kao uvjet za ostanak u nekoj luci ili mjestu u okolnostima propisanim u Pravilu X.(a), s tim da se kad stvarno dođe do izlivanja ili ispuštanja onečišćavajućih tvari, cijena dodatnih mjera poduzetih zbog sprječavanja ili smanjenja štete od onečišćenja neće priznati kao zajednička havarija;

(iv) nužni troškovi u svezi s iskrcavanjem, uskladištenjem ili ponovnim ukrcavan-

izvorno putovanje, **utrošeno gorivo i zalihe te lučke pristojbe priznat će se kao zajednička havarija samo do datuma proglašenja broda nesposobnim ili do datuma odustanka od putovanja, odnosno do datuma završetka iskrcaja tereta, ako se proglašenje broda nesposobnim ili odustajanje od putovanja dogodilo prije tog datuma.**

[Sada XIb]

(d) Troškovi mjera poduzetih za sprječavanje ili smanjenja štete na okolišu priznat će se u zajedničku havariju ako su bili učinjeni u nekoj od ovih okolnosti ili u svima njima:

(i) kao dio neke operacije poduzete za zajednički spas koja bi, da je bila poduzeta od neke stranke izvan zajedničkoga pomorskog pothvata, dala takvoj stranci pravo na nagradu za spašavanje;

(ii) kao uvjet za ulazak ili odlazak iz neke luke ili mjesta u okolnostima propisanim u Pravilu X.(a).

(iii) kao uvjet za ostanak u nekoj luci ili mjestu u okolnostima propisanim u Pravilu **XI(c)**, s tim da se kad stvarno dođe do izlivanja ili ispuštanja onečišćavajućih tvari, cijena dodatnih mjera poduzetih zbog sprječavanja ili smanjenja štete od onečišćenja neće priznati kao zajednička havarija;

(iv) nužni troškovi u svezi s iskrcavanjem, uskladištenjem ili ponovnim ukrcavan-

whenever the cost of those operations is admissible as general average.

RULE XII. DAMAGE TO CARGO IN DISCHARGING, ETC.

Damage to or loss of cargo, fuel or stores sustained in consequence of their handling, discharging, storing, reloading and stowing shall be made good as general average, when and only when the cost of those measures respectively is admitted as general average.

RULE XIII. DEDUCTIONS FROM COST OF REPAIRS

Repairs to be allowed in general average shall not be subject to deductions in respect of “new or old” where old material or parts are replaced by new unless the ship is over fifteen years old in which case there shall be a deduction of one third. The deductions shall be regulated by the age of the ship from the 31st December of the year of completion of the construction to the date of the general average act, except for insulation, life and similar boats, communications and navigational apparatus and equipment, machinery and boilers for which the deductions shall be regulated by the age of the particular parts to which they apply.

The deductions shall be made only from the cost of the new material or parts when finished and ready to be installed in the ship. No deductions shall be made in respect of provisions, stores, anchors and chain cables. Drydock and slipway dues and costs of shifting the ship shall be allowed in full.

whenever the cost of those operations is **allowable** as general average.

RULE XII. DAMAGE TO CARGO IN DISCHARGING, ETC.

Damage to or loss of cargo, fuel or stores sustained in consequence of their handling, discharging, storing, reloading and stowing shall be **allowed** as general average, when and only when the cost of those measures respectively is **allowed** as general average.

RULE XIII. DEDUCTIONS FROM COST OF REPAIRS

a) Repairs to be allowed in general average shall not be subject to deductions in respect of “new for old” where old material or parts are replaced by new unless the ship is over fifteen years old in which case there shall be a deduction of one third. The deductions shall be regulated by the age of the ship from the 31st December of the year of completion of construction to the date of the general act, except for insulation, life and similar boats, communications and navigational apparatus and equipment, machinery and boilers for which the deductions shall be regulated by the age of the particular parts to which they apply.

b) The deductions shall be made only from the cost of the new material or parts when finished and ready to be installed in the ship. No deduction shall be made in respect of provisions, stores, anchors and chain cables. Drydock and slipway dues and costs of shifting the ship shall be allowed in full.

jem tereta, uvijek kada su troškovi tih operacija prihvatljivi kao zajednička havarija.

PRAVILO XII. ŠTETE NA TERETU PRILIKOM ISKRCAVANJA I DRUGO

Šteta ili gubitak tereta, goriva ili zaliha, pretrpljeni kao posljedica njihova rukovanja, iskrcavanja, uskladištenja, ponovnog ukrcaja i slaganja priznat će se kao zajednička havarija samo i isključivo onda kada je trošak takvih mjera priznat kao zajednička havarija.

PRAVILO XIII. ODBICI OD TROŠKOVA POPRAVKA

Popravci koji se priznaju u zajedničku havariju neće biti podložni odbicima “novo za staro” kada se stari materijal ili dijelovi nadomještaju novim, osim ako je brod stariji od 15 godina, u kojem se slučaju odbija jedna trećina. Odbici će se određivati prema stupnju starosti broda, računajući od 31. prosinca one godine u kojoj je gradnja broda dovršena pa do dana čina zajedničke havarije, osim za izolaciju, brodice za spašavanje i slične, uređaje i opremu za veze i navigaciju te strojeve i kotlove, za koje će se odbici određivati prema starosti pojedinih dijelova na koje se primjenjuju.

Odbici će se primjenjivati samo na cijene novog materijala i dijelova kada su bili dogotovljeni i spremni za ugradnju na brod.

Nikakvi se odbici neće primjenjivati na namirnice, zalihe, sidra i sidrene lance.

Pristojbe doka i navoza te troškovi premještaja broda priznat će se u cijelosti.

jem tereta, uvijek kada su troškovi tih operacija prihvatljivi kao zajednička havarija.

PRAVILO XII. ŠTETE NA TERETU PRILIKOM ISKRCAVANJA I DRUGO

Šteta ili gubitak tereta, goriva ili zaliha, pretrpljeni kao posljedica njihova rukovanja, iskrcavanja, uskladištenja, ponovnog ukrcaja i slaganja priznat će se kao zajednička havarija samo i isključivo onda kada je trošak takvih mjera priznat kao zajednička havarija.

PRAVILO XIII. ODBICI OD TROŠKOVA POPRAVKA

(a) Popravci koji se priznaju u zajedničku havariju neće biti podložni odbicima “novo za staro” kada se stari materijal ili dijelovi nadomještaju novim, osim ako je brod stariji od 15 godina, u kojem se slučaju odbija jedna trećina. Odbici će se određivati prema stupnju starosti broda, računajući od 31. prosinca one godine u kojoj je gradnja broda dovršena pa do dana čina zajedničke havarije, osim za izolaciju, brodice za spašavanje i slične, uređaje i opremu za veze i navigaciju te strojeve i kotlove, za koje će se odbici određivati prema starosti pojedinih dijelova na koje se primjenjuju.

(b) Odbici će se primjenjivati samo na cijene novog materijala i dijelova kada su bili dogotovljeni i spremni za ugradnju na brod.

Nikakvi se odbici neće primjenjivati na namirnice, zalihe, sidra i sidrene lance.

Pristojbe doka i navoza te troškovi premještaja broda priznat će se u cijelosti.

The costs of cleaning, painting or coating of bottom shall not be allowed in general average unless the bottom has been painted or coated within the twelve months preceding the date of the general average act in which case one half of such costs shall be allowed.

RULE XIV. TEMPORARY REPAIRS

Where temporary repairs are effected to a ship at a port of loading, call or refuge, for the common safety, or of damage caused by general average sacrifice, the cost of such repairs shall be admitted as general average.

Where temporary repairs of accidental damage are effected in order to enable the adventure to be completed, the cost of such repairs shall be admitted as general average without regard to the saving, if any, to other interests, but only up to the saving in expense which would have been incurred and allowed in general average if such repairs had not been effected there.

c) The costs of cleaning, painting or coating of bottom shall not be allowed in general average unless the bottom has been painted or coated within the twelve months preceding the date of the general average act in which case one half of such costs shall be allowed.

RULE XIV. TEMPORARY REPAIRS

a) Where temporary repairs are effected to a ship at a port of loading, call or refuge, for the common safety, or of damage caused by general average sacrifice, the cost of such repairs shall be **allowed** as general average.

b) Where temporary repairs of accidental damage are effected in order to enable the adventure to be completed, the cost of such repairs shall be **allowed** as general average without regard to the saving, if any, to other interests, but only up to the saving in expense which would have been incurred and allowed in general average if such repairs had not been effected there. **Provided that, for the purposes of this paragraph only, the cost of temporary repairs falling for consideration shall be limited to the extent that the cost of temporary repairs effected at the port of loading, call or refuge, together with either the cost of permanent repairs eventually effected or, if unrepaired at the time of the adjustment, the reasonable depreciation in the value of the vessel at the completion of the voyage, exceeds the cost of**

Troškovi čišćenja, bojenja i premazivanja dna neće se priznati kao zajednička havarija, osim ako je dno bilo obojeno i premazano u roku od dvanaest mjeseci prije čina zajedničke havarije, u kojem će se slučaju priznati polovica takvih troškova.

PRAVILO XIV. PRIVREMENI POPRAVCI

Kada se u luci ukrcavanja, pristajanja ili zakloništa na brodu izvrše privremeni popravci radi zajedničkog spasa ili radi otklanjanja štete prouzročene žrtvom zajedničke havarije, troškovi takvih popravaka priznat će se kao zajednička havarija.

Kada se izvrše privremeni popravci slučajnih šteta zato da se omogućí završetak pothvata, troškovi takvih popravaka priznat će se kao zajednička havarija bez obzira na uštede, ako ih je bilo, drugim sudionicima, ali samo do iznosa uštede u onim troškovima koji bi bili napravljeni i priznati kao zajednička havarija da takvi popravci tamo nisu bili izvršeni.

(c) Troškovi čišćenja, bojenja i premazivanja dna neće se priznati kao zajednička havarija, osim ako je dno bilo obojeno i premazano u roku od dvanaest mjeseci prije čina zajedničke havarije, u kojem će se slučaju priznati polovica takvih troškova.

PRAVILO XIV. PRIVREMENI POPRAVCI

(a) Kada se u luci ukrcavanja, pristajanja ili zakloništa na brodu izvrše privremeni popravci radi zajedničkog spasa ili radi otklanjanja štete prouzročene žrtvom zajedničke havarije, troškovi takvih popravaka priznat će se kao zajednička havarija.

(b) Kada se izvrše privremeni popravci slučajnih šteta zato da se omogućí dovršetak pothvata, troškovi takvih popravaka priznat će se kao zajednička havarija bez obzira na možebitne uštede drugim sudionicima, ali samo do iznosa uštede u onim troškovima koji bi bili napravljeni i priznati kao zajednička havarija da takvi popravci tamo nisu bili izvršeni. **Pod tim uvjetom, i jedino u svrhe ovoga stavka, troškovi privremenih popravaka koji se uzimaju u obzir ograničeni su na iznos za koji troškovi privremenih popravaka izvršeni u luci ukrcaja, pristajanja ili zakloništa, uvećani, ili za iznos troškova eventualno izvršenih konačnih popravaka ili, u slučaju da u trenutku likvidacije takvi popravci nisu izvršeni, za iznos razumnog smanjenja vrijednosti broda na završetku putovanja, premašuju iznos**

No deductions “new for old” shall be made from the cost of temporary repairs allowable as general average.

permanent repairs had they been effected at the port of loading, call or refuge.

c) No deductions “new for old” shall be made from the cost of temporary repairs allowable as general average.

RULE XV. LOSS OF FREIGHT

Loss of freight arising from damage to or loss of cargo shall be made good as general average, either when caused by a general average act, or when the damage to or loss of cargo is so made good.

Deduction shall be made from the amount of gross freight lost, of the charges which the owner thereof would have incurred to earn such freight, but has, in consequence of the sacrifice, not incurred.

RULE XV. LOSS OF FREIGHT

Loss of freight arising from damage to or loss of cargo shall be **allowed** as general average, either when caused by a general average act, or when the damage to or loss of cargo is so **allowed**.

Deduction shall be made from the amount of gross freight lost, of the charges which the owner thereof would have incurred to earn such freight, but has, in consequence of the sacrifice, not incurred.

RULE XVI. AMOUNT TO BE MADE GOOD FOR CARGO LOST OR DAMAGED BY SACRIFICE

The amount to be made good as general average for damage to or loss of cargo sacrificed shall be the loss which has been sustained thereby based on the value at the time of discharge, ascertained from the commercial invoice rendered to the receiver or if there is no such invoice from the shipped value. The value at the time of discharge shall include the cost of insurance and freight except insofar as such freight is at the risk of interests other than the cargo.

When cargo so damaged is sold and the amount of the damage has not been

RULE XVI. AMOUNT TO BE ALLOWED FOR CARGO LOST OR DAMAGED BY SACRIFICE

a) The amount to be **allowed** as general average for damage to or loss of cargo sacrificed shall be the loss which has been sustained thereby based on the value at the time of discharge, ascertained from the commercial invoice rendered to the receiver or if there is no such invoice from the shipped-value. The value at the time of discharge shall include the cost of insurance and freight except insofar as such freight is at the risk of interests other than the cargo.

b) When cargo so damaged is sold and the amount of the damage has not been

Nikakvi odbici “novo za staro” neće se primjenjivati na troškove privremenih popravaka koji se priznaju kao zajednička havarija.

PRAVILO XV. GUBITAK VOZARINE

Gubitak vozarine koji proizide iz štete ili gubitak tereta priznat će se) kao zajednička havarija bilo da je prouzročen činom zajedničke havarije, bilo da se šteta ili gubitak tereta nadoknađuju kao takvi.

Od bruto izgubljene vozarine odbit će se troškovi koje bi njen vlasnik imao da bi zaradio takvu vozarinu, ali do toga nije došlo zbog žrtvovanja.

PRAVILO XVI. IZNOS KOJI SE NADOKNAĐUJE ZA TERET IZGUBLJEN ILI OŠTEĆEN ŽRTVOVANJEM

Iznos koji se mora nadoknaditi kao zajednička havarija za štetu ili gubitak žrtvovanog tereta predstavljat će gubitak koji je pri tome pretrpljen, zasnovan na vrijednosti u vrijeme iskrcavanja utvrđenoj iz trgovačkog računa ispostavljenog primatelju ili, ako takvog računa nema, na ukrcajnoj vrijednosti. Vrijednost u vrijeme iskrcavanja uključivat će i troškove osiguranja i vozarine, osim ako je takva vozarina u riziku nekog drugog, a ne interesenta na teretu.

Ako se tako oštećeni proda, a iznos štete nije bio na drugi način sporazumno

troškova konačnih popravaka koji bi nastali da su ti popravci izvršeni u luci ukrcaja, pristaništa ili zakloništa.

(c) Nikakvi odbici “novo za staro” neće se primjenjivati na troškove privremenih popravaka koji se priznaju kao zajednička havarija.

PRAVILO XV. GUBITAK VOZARINE

Gubitak vozarine koji proizide iz štete ili gubitak tereta priznat će se kao zajednička havarija bilo da je prouzročen činom zajedničke havarije, bilo da se šteta ili gubitak tereta **priznaju** kao takvi.

Od bruto izgubljene vozarine odbit će se troškovi koje bi njen vlasnik imao da bi zaradio takvu vozarinu, ali do toga nije došlo zbog žrtvovanja.

PRAVILO XVI. IZNOS KOJI SE PRIZNAJE ZA TERET IZGUBLJEN ILI OŠTEĆEN ŽRTVOVANJEM

(a) Iznos koji se mora **priznati** kao zajednička havarija za štetu ili gubitak žrtvovanog tereta predstavljat će gubitak koji je pri tome pretrpljen, zasnovan na vrijednosti u vrijeme iskrcavanja utvrđenoj iz trgovačkog računa ispostavljenog primatelju ili, ako takvog računa nema, na ukrcajnoj vrijednosti. Vrijednost u vrijeme iskrcavanja uključivat će i troškove osiguranja i vozarine, osim ako je takva vozarina u riziku nekog drugog, a ne interesenta na teretu.

(b) Ako se tako oštećeni proda, a iznos štete nije bio na drugi način sporazumno

otherwise agreed, the loss to be made good in general average shall be the difference between the net proceeds of sale and the net sound value as computed in the first paragraph of this Rule.

RULE XVII. CONTRIBUTORY VALUES

The contribution to a general average shall be made upon the actual net values of the property at the termination of the adventure except that the value of cargo shall be the value at the time of discharge, ascertained from the commercial invoice rendered to the receiver or if there is no such invoice from the shipped value.

The value of the cargo shall include the cost of insurance and freight unless and insofar as such freight is at the risk of interests other than the cargo, deducting therefrom any loss or damage suffered by the cargo prior to or at the time of discharge.

The value of the ship shall be assessed without taking into account the beneficial or detrimental effect of any demise or time charterparty to which the ship may be committed.

To these values shall be added the amount made good as general average for property sacrificed, if not already included, deduction being made from the freight and passage money at risk of such charges and crew's wages as would not have been incurred in earning the freight had the ship and cargo been totally lost at the date of the general average act and have not been allowed as general avera-

otherwise agreed, the loss to be **allowed** in general average shall be the difference between the net proceeds of sale and the net sound value as computed in the first paragraph of this Rule.

RULE XVII. CONTRIBUTORY VALUES

a)(i) The contribution to a general average shall be made upon the actual net values of the property at the termination of the adventure except that the value of cargo shall be the value at the time of discharge, ascertained from the commercial invoice rendered to the receiver or if there is no such invoice from the shipped value.

(ii) The value of the cargo shall include the cost of insurance and freight unless and insofar as such freight is at the risk of interests other than the cargo, deducting therefrom any loss or damage suffered by the cargo prior to or at the time of discharge.

(iii) The value of the ship shall be assessed without taking into account the beneficial or detrimental effect of any demise or time charterparty to which the ship may be committed.

b) To these values shall be added the amount **allowed** as general average for property sacrificed, if not already included, deduction being made from the freight and passage money at risk of such charges and crew's wages as would not have been incurred in earning the freight had the ship and cargo been totally lost at the date of the general average act and have not been allowed as general avera-

utvrđen, gubitak koji se ima nadoknaditi iz zajedničke havarije bit će razlika između neto utroška od prodaje i neto vrijednosti tereta u zdravom stanju, izračunane u skladu s prvim stavkom ovog Pravila.

PRAVILO XVII. VRIJEDNOSTI KOJE PRIDONOSE

Doprinos u zajedničku havariju izračunat će se na osnovi stvarnih neto vrijednosti imovine na završetku pothvata, osim što će kao vrijednost tereta biti uzeta vrijednost u vrijeme iskrcavanja utvrđena iz trgovačkog računa ispostavljenog primatelju ili, ako takvog računa nema, ukrajna vrijednost.

Vrijednost tereta uključivat će troškove osiguranja i vozarine, osim ako je takva vozarina u riziku nekog drugog a ne interesenta na teretu, uz odbitak svakog gubitka ili štete koju je teret pretrpio prije ili u vrijeme iskrcavanja.

Vrijednost broda utvrdit će se ne uzimajući u obzir povoljan ili nepovoljan utjecaj bilo kakvog ugovora o zakupu ili brodarskog ugovora na vrijeme pod kojim bi. se brod mogao nalaziti.

Ovim vrijednostima dodat će se iznos koji se za žrtvovanu imovinu priznaje kao zajednička havarija, ako već nije uključen, a od vozarine i prijevoznine u riziku odbit će se one pristojbe i plaće posade koje ne bi bile utrošene prilikom zarađivanja vozarine da su brod i teret bili potpuno izgubljeni na dan čina zajedničke havarije; od vrijednosti imovine odbit će se također svi dodatni izdaci koji su s njom u vezi nastali poslije čina zajed-

utvrđen, gubitak koji se ima **priznati** kao zajednička havarija bit će razlika između neto utroška od prodaje i neto vrijednosti tereta u zdravom stanju, izračunane u skladu s prvim stavkom ovog Pravila.

PRAVILO XVII. VRIJEDNOSTI KOJE PRIDONOSE

(a)(i) Doprinos u zajedničku havariju izračunat će se na osnovi stvarnih neto vrijednosti imovine na završetku pothvata, osim što će kao vrijednost tereta biti uzeta vrijednost u vrijeme iskrcavanja utvrđena iz trgovačkog računa ispostavljenog primatelju ili, ako takvog računa nema, ukrajna vrijednost.

(ii) Vrijednost tereta uključivat će troškove osiguranja i vozarine, osim ako je takva vozarina u riziku nekog drugog a ne interesenta na teretu, uz odbitak svakog gubitka ili štete koju je teret pretrpio prije ili u vrijeme iskrcavanja.

(iii) Vrijednost broda utvrdit će se ne uzimajući u obzir povoljan ili nepovoljan utjecaj bilo kakvog ugovora o zakupu ili brodarskog ugovora na vrijeme pod kojim bi. se brod mogao nalaziti.

(b) Ovim vrijednostima dodat će se iznos koji se za žrtvovanu imovinu priznaje kao zajednička havarija, ako već nije uključen, a od vozarine i prijevoznine u riziku odbit će se one pristojbe i plaće posade koje ne bi bile utrošene prilikom zarađivanja vozarine da su brod i teret bili potpuno izgubljeni na dan čina zajedničke havarije; od vrijednosti imovine odbit će se također svi dodatni izdaci koji su s njom u vezi nastali poslije čina zajed-

ge; deduction being also made from the value of the property of all extra charges incurred in respect thereof subsequently to the general average act, except such charges as are allowed in general average or fall upon the ship by virtue of an award for special compensation under Article 14 of the International Convention on Salvage, 1989 or under any other provision similar in substance.

In the circumstances envisaged in the third paragraph of Rule G, the cargo and other property shall contribute on the basis of its value upon delivery at original destination unless sold or otherwise disposed of short of that destination, and the ship shall contribute upon its actual net value at the time of completion of discharge of cargo.

Where cargo is sold short of destination, however, it shall contribute upon the actual net proceeds of sale, with the addition of any amount made good as general average.

Mails, passenger's luggage, personal effects and accompanied private motor vehicles shall not contribute in general average.

RULE XVIII. DAMAGE TO SHIP

The amount to be allowed as general average for damage or loss to the ship, her machinery and/or gear caused by a general average act shall be as follows:

(a) When repaired or replaced,

The actual reasonable cost of repairing or replacing such damage or loss, subject to deductions in accordance with Rule XIII;

ge; deduction being also made from the value of the property of all extra charges incurred in respect thereof subsequently to the general average act, except such charges as are allowed in general average or fall upon the ship by virtue of an award for special compensation under Art.14 of the International Convention on Salvage, 1989 or under any other provision similar in substance.

c) In the circumstances envisaged in the third paragraph of Rule G, the cargo and other property shall contribute on the basis of its value upon delivery at original destination unless sold or otherwise disposed of short of that destination, and the ship shall contribute upon its actual net value at the time of completion of discharge of cargo.

d) Where cargo is sold short of destination, however, it shall contribute upon the actual net proceeds of sale, with the addition of any amount allowed as general average.

e) Mails, passengers' luggage, personal effects and accompanied private motor vehicles shall not contribute to general average.

RULE XVIII. DAMAGE TO SHIP

[No change]

The amount to be allowed as general average for damage or loss to the ship, her machinery and/or gear caused by a general average act shall be as follows:

(a) When repaired or replaced,

The actual reasonable cost of repairing or replacing such damage or loss, subject to deductions in accordance with Rule XIII;

ničke havarije, osim onih izdataka koji su priznati kao zajednička havarija ili koji terete brod kao posebna naknada prema članku 14. Međunarodne konvencije o spašavanju, 1989. ili prema nekoj drugoj odredbi jednakog značenja.

Uz okolnosti predviđene u Pravilu G, teret i druga imovina pridonosit će na osnovi svoje vrijednosti na izvornom odredištu, osim ako su prodani ili se s njima na drugi način raspolagalo prije tog odredišta, a brod će pridonositi prema svojoj stvarnoj neto vrijednosti u vrijeme završetka iskrcaja tereta.

Kada se teret proda prije odredišta, on će pridonositi na osnovi stvarnog neto utška od prodaje, uz dodatak svakog iznosa koji se priznaje kao zajednička havarija.

Poštanske pošiljke, putnička prtljaga, osobne stvari i praćena privatna motorna vozila, neće pridonositi u zajedničku havariju.

PRAVILO XVIII. OŠTEĆENJE RRODA

Iznos koji se ima priznati kao zajednička havarija za oštećenje ili gubitak broda, njegovih strojeva i/ili opreme, pro-uzročen činom zajedničke havarije bit će:

(a) Kada se popravlja ili nadomješta, stvarna razborita cijena popravka ili nadomještaja takve štete ili gubitka, uz od-
bitke u skladu s Pravilom XIII;

ničke havarije, osim onih izdataka koji su priznati kao zajednička havarija ili koji terete brod kao posebna naknada prema članku 14. Međunarodne konvencije o spašavanju, 1989. ili prema nekoj drugoj odredbi jednakog značenja.

(c) Uz okolnosti predviđene u Pravilu G, teret i druga imovina pridonosit će na osnovi svoje vrijednosti na izvornom odredištu, osim ako su prodani ili se s njima na drugi način raspolagalo prije tog odredišta, a brod će pridonositi prema svojoj stvarnoj neto vrijednosti u vrijeme završetka iskrcaja tereta.

(d) Kada se teret proda prije odredišta, on će pridonositi na osnovi stvarnog neto utška od prodaje, uz dodatak svakog iznosa koji se priznaje kao zajednička havarija.

(e) Poštanske pošiljke, putnička prtljaga, osobne stvari i praćena privatna motorna vozila, neće pridonositi **zajedničkoj havariji**.

PRAVILO XVIII. OŠTEĆENJE RRODA [Bez promjene]

Iznos koji se ima priznati kao zajednička havarija za oštećenje ili gubitak broda, njegovih strojeva i/ili opreme, pro-uzročen činom zajedničke havarije bit će:

(a) Kada se popravlja ili nadomješta, stvarna razborita cijena popravka ili nadomještaja takve štete ili gubitka, uz od-
bitke u skladu s Pravilom XIII;

(b) When not repaired or replaced,

The reasonable depreciation arising from such damage or loss, but not exceeding the estimated cost of repairs. But where the ship is an actual total loss or when the cost of repairs of the damage would exceed the value of the ship when repaired, the amount to be allowed as general average shall be the difference between the estimated sound value of the ship after deducting therefrom the estimated cost of repairing damage which is not general average and the value of the ship in her damaged state which may be measured by the net proceeds of sale, if any.

RULE XIX. UNDECLARED OR WRONGFULLY DECLARED CARGO

Damage or loss caused to goods loaded without the knowledge of the shipowner or his agent or to goods wilfully misdescribed at time of shipment shall not be allowed as general average, but such goods shall remain liable to contribute, if saved.

Damage or loss caused to goods which have been wrongfully declared on shipment at a value which is lower than their real value shall be contributed for at the declared value, but such goods shall contribute upon their actual value.

RULE XX. PROVISION OF FUNDS

A commission of 2 per cent. on general average disbursements, other than the wages and maintenance of master, offi-

(b) When not repaired or replaced,

The reasonable depreciation arising from such damage or loss, but not exceeding the estimated cost of repairs. But where the ship is an actual total loss or when the cost of repairs of the damage would exceed the value of the ship when repaired, the amount to be allowed as general average shall be the difference between the estimated sound value of the ship after deducting therefrom the estimated cost of repairing damage which is not general average and the value of the ship in her damaged state which may be measured by the net proceeds of sale, if any.

RULE XIX. UNDECLARED OR WRONGFULLY DECLARED CARGO

a) Damage or loss caused to goods loaded without the knowledge of the shipowner or his agent or to goods wilfully misdescribed at time of shipment shall not be allowed as general average, but such goods shall remain liable to contribute, if saved.

b) Damage or loss caused to goods which have been wrongfully declared on shipment at a value which is lower than their real value shall be contributed for at the declared value, but such goods shall contribute upon their actual value.

RULE XX. PROVISION OF FUNDS

(b) Kada se ne popravlja ni nadomješta, razborito smanjenje vrijednosti koje proistječe iz takve štete ili gubitka, ali koje ne prelazi procijenjene troškove popravka. Međutim, kada brod predstavlja stvarni potpuni gubitak ili bi troškovi popravaka nadišli vrijednost broda u popravljenom stanju, iznos koji se ima priznati kao zajednička havarija bit će razlika između procijenjene vrijednosti broda u zdravom stanju nakon odbitka procijenjenih troškova popravka štete koja nije zajednička havarija – i vrijednost broda u njegovu oštećenom stanju, koja se može odrediti prema neto utršku od prodaje, ako ga je bilo.

PRAVILO XIX. NEPRIJAVLJENI ILI NETOČNO PRIJAVLJENI TERET

Šteta ili gubitak prouzročeni dobrima ukrcanim bez znanja vlasnika broda ili njegova agenta, ili dobrima koja su u vrijeme ukrcavanja namjerno pogrešno opisana, neće se priznati kao zajednička havarija, ali ako su takva dobra spašena, ostat će obvezna na doprinos.

Šteta ili gubitak prouzročeni dobrima koja su prilikom ukrcavanja bila netočno prijavljena na nižu vrijednost od njihove stvarne vrijednosti, nadoknađivat će se prema njihovoj prijavljenoj vrijednosti, ali će takva dobra pridonositi prema svojoj stvarnoj vrijednosti.

PRAVILO XX. PRIBAVLJANJE SREDSTAVA

U zajedničku havariju priznat će se provizija od 2% na izdatke zajedničke havarije, osim onih za plaće i uzdržavanje

(b) Kada se ne popravlja ni nadomješta, razborito smanjenje vrijednosti koje proistječe iz takve štete ili gubitka, ali koje ne prelazi procijenjene troškove popravka. Međutim, kada brod predstavlja stvarni potpuni gubitak ili bi troškovi popravaka nadišli vrijednost broda u popravljenom stanju, iznos koji se ima priznati kao zajednička havarija bit će razlika između procijenjene vrijednosti broda u zdravom stanju nakon odbitka procijenjenih troškova popravka štete koja nije zajednička havarija – i vrijednost broda u njegovu oštećenom stanju, koja se može odrediti prema neto utršku od prodaje, ako ga je bilo.

PRAVILO XIX. NEPRIJAVLJENI ILI NETOČNO PRIJAVLJENI TERET

(a) Šteta ili gubitak prouzročeni dobrima ukrcanim bez znanja vlasnika broda ili njegova agenta, ili dobrima koja su u vrijeme ukrcavanja namjerno pogrešno opisana, neće se priznati kao zajednička havarija, ali ako su takva dobra spašena, ostat će obvezna na doprinos.

(b) Šteta ili gubitak prouzročeni dobrima koja su prilikom ukrcavanja bila netočno prijavljena na nižu vrijednost od njihove stvarne vrijednosti, nadoknađivat će se prema njihovoj prijavljenoj vrijednosti, ali će takva dobra pridonositi prema svojoj stvarnoj vrijednosti.

PRAVILO XX. PRIBAVLJANJE SREDSTAVA

cers and crew and fuel and stores not replaced during the voyage, shall be allowed in general average

The capital loss sustained by the owners of goods sold for the purpose of raising funds to defray general average disbursements shall be allowed in general average.

The cost of insuring average disbursements shall also be admitted as general average.

RULE XXI. INTEREST ON LOSSES MADE GOOD IN GENERAL AVERAGE

Interest shall be allowed on expenditure, sacrifices and allowances in general average at the rate of 7 per cent. per annum, until three months after the date of issue of the general average adjustment, due allowance being made for any payment on account by the contributory interests or from the general average deposit fund.

RULE XXII. TREATMENT OF CASH DEPOSITS

Where cash deposits have been collected in respect of cargo's liability for general average, salvage or special charges such deposits shall be paid without any delay into a special account in the joint names of a representative nominated on behalf of the shipowner and a representative

a) The capital loss sustained by the owners of goods sold for the purpose of raising funds to defray general average disbursements shall be allowed in general average.

b) The cost of insuring average disbursements shall also be **allowed in** general average.

RULE XXI. INTEREST ON LOSSES ALLOWED IN GENERAL AVERAGE

Interest shall be allowed on expenditure, sacrifices and allowances in general average, **until three months after the date of issue of the general average adjustment, due allowance being made for any payment on account by the contributory interests or from the general average deposit fund.**

Each year the Assembly of the Comité Maritime International shall decide the rate of interest which shall apply. This rate shall be used for calculating interest accruing into the following calendar year.

RULE XXII. TREATMENT OF CASH DEPOSITS [No change]

Where cash deposits have been collected in respect of cargo's liability for general average, salvage or special charges such deposits shall be paid without any delay into a special account in the joint names of a representative nominated on behalf of the shipowner and a representative

zapovjednika, časnika i posade, te goriva i zaliha koje nisu bile nadomještene tijekom putovanja.

Novčani gubitak što ga pretrpe vlasnici dobara koja su bila prodana zbog stvaranja fondova za podmirenje izdataka zajedničke havarije priznat će se u zajedničku havariju.

Troškovi osiguranja izdataka zajedničke havarije također će se priznati u zajedničku havariju.

PRAVILO XXI. KAMATE NA GUBITKE KOJI SE NAKNAĐUJU U ZAJEDNIČKOJ HAVARIJI

Na izdatke, žrtve i naknade u zajedničkoj havariji priznat će se kamate po stopi od 7% godišnje do tri mjeseca poslije objave diobne osnove zajedničke havarije, uzimajući u obzir svaku isplatu na račun interesa koji pridonose ili iz sredstava pologa zajedničke havarije.

PRAVILO XXII. POSTUPAK S POLOZIMA U GOTOVINI

Ako su s obzirom na obveze tereta prema zajedničkoj havariji, spašavanju ili posebnim izdacima prikupljeni polozi u gotovini, takvi će se polozi bez odgađanja uplatiti na poseban račun pod zajedničkim imenom jednog predstavnika kojega imenuje brodovlasnik i jednog pred-

(a) Novčani gubitak što ga pretrpe vlasnici dobara koja su bila prodana zbog stvaranja fondova za podmirenje izdataka zajedničke havarije priznat će se u zajedničku havariju.

(b) Troškovi osiguranja izdataka zajedničke havarije također će se priznati u zajedničku havariju.

PRAVILO XXI. KAMATE NA GUBITKE KOJI SE PRIZNAJU U ZAJEDNIČKOJ HAVARIJI

Na izdatke, žrtve i naknade u zajedničkoj havariji priznat će se kamate **do tri mjeseca poslije datuma objave diobne osnove zajedničke havarije, uzimajući u obzir svaku isplatu na račun interesa koji pridonose ili iz sredstava pologa zajedničke havarije.**

Svake godine Skupština Međunarodnog pomorskog odbora odlučuje o kamatnoj stopi koja će se primjenjivati. Ova će se stopa koristiti pri obračunu kamata koje dospijevaju sljedeće kalendarske godine.

PRAVILO XXII. POSTUPAK S POLOZIMA U GOTOVINI [Bez promjene]

Ako su s obzirom na obveze tereta prema zajedničkoj havariji, spašavanju ili posebnim izdacima prikupljeni polozi u gotovini, takvi će se polozi bez odgađanja uplatiti na poseban račun pod zajedničkim imenom jednog predstavnika kojega imenuje brodovlasnik i jednog pred-

nominated on behalf of the depositors in a bank to be approved by both. The sum so deposited together with accrued interest, if any, shall be held as security for payment to the parties entitled thereto of the general average, salvage or special charges payable by cargo in respect of which the deposits have been collected. Payments on account or refunds of deposits may be made if certified to in writing by the average adjuster. Such deposits and payments or refunds shall be without prejudice to the ultimate liability of the parties.

nominated on behalf of the depositors in a bank to be approved by both. The sum so deposited together with accrued interest, if any, shall be held as security for payment to the parties entitled thereto of the general average, salvage or special charges payable by cargo in respect of which the deposits have been collected. Payments on account or refunds of deposits may be made if certified to in writing by the average adjuster. Such deposits and payments or refunds shall be without prejudice to the ultimate liability of the parties.

RULE XXIII. TIME-BAR FOR CONTRIBUTIONS TO GENERAL AVERAGE

(a) subject always to any mandatory rule on time limitation contained in any applicable law:

(a)(i) Any rights to general average contribution including any rights to claim under general average bonds and guarantees, shall be extinguished unless an action is brought by the party claiming such contribution within a period of one year after the date upon which the general average adjustment was issued. However, in no case shall an action be brought after six years after the date of termination of the common maritime adventure.

(a)(ii) These periods may be extended if the parties so agree after termination of the common maritime adventure.

(b) This rule shall not apply as between the parties to the general average and their respective insurers.

stavnika kojega imenuje polagač, i to u banku koju obojica odobre. Tako položeni iznos, zajedno s priraslim kamatama ako ih bude, držat će se kao pokriće za isplatu strankama koje su na to ovlaštene iz osnova zajedničke havarije, spašavanja ili posebnih izdataka, a koje duguje teret od kojega su polozi prikupljeni. Isplate s toga računa ili vraćanje pologa mogu uslijediti samo na osnovi pismenog odobrenja likvidatora. Takvi polozi, isplate ili vraćanja neće utjecati na konačnu odgovornost stranaka.

stavnika kojega imenuje polagač, i to u banku koju obojica odobre. Tako položeni iznos, zajedno s priraslim kamatama ako ih bude, držat će se kao pokriće za isplatu strankama koje su na to ovlaštene iz osnova zajedničke havarije, spašavanja ili posebnih izdataka, a koje duguje teret od kojega su polozi prikupljeni. Isplate s toga računa ili vraćanje pologa mogu uslijediti samo na osnovi pismenog odobrenja likvidatora. Takvi polozi, isplate ili vraćanja neće utjecati na konačnu odgovornost stranaka.

PRAVILO XXIII. ZASTARA TRAŽBINA NA ISPLATU DOPRINOSA IZ ZAJEDNIČKE HAVARIJE

(a) Uvijek uz uvjet poštivanja prisilnih odredaba mjerodavnog prava o zastari:

(a)(i) Prava na isplatu doprinosa iz zajedničke havarije, uključujući prava na podnošenje zahtjeva na osnovi havarijskih obveznica i jamstava, gase se ako stranka koja zahtijeva isplatu toga doprinosa ne podnese tužbu u roku od jedne godine nakon datuma objave diobne osnove zajedničke havarije. Međutim, ni u kojem slučaju se takva tužba ne može podnijeti nakon proteka šest godina od datuma završetka zajedničkog pomorskog pothvata.

(a)(ii) Ovi rokovi se mogu produljiti ako stranke o tome sklope sporazum nakon završetka zajedničkog pomorskog pothvata

(b) Ovo se pravilo ne primjenjuje u odnosima između stranaka iz zajedničke havarije i njihovih osiguratelja.